

1. ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 115 a §:n yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisesta eläinsuojan toiminnasta sekä päätös valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisen eläinsuojan (138/2019) 3 § vähimmäisetäisyydestä poikkeamisesta.

Ilmoitus koskee eläinsuojan toimintaa Lapinlahden kunnan Kärsämäen kylässä tilalla Pöylä (kiinteistötunnus 402-426-3-23).

2. ILMOITTAJA

Rissanen Santeri
Karsanlahdentie 572
73230 Syväripää

Yhteyshenkilönä toimii Santeri Rissanen, puhelin: 050 5451480

Liike- ja yhteisötunnus: 2776512-6
Tilatunnus: 91603561

Eläinsuojan karttakoordinaatit I: 545584.382, P: 7032013.497 (ETRS-TM35FIN).

Kiinteistön omistaa Rissanen Santeri ja Suvi

3. ILMOITUKSEN KÄSITTELEMISEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Tilan eläinsuojalla ei ole ennestään ympäristölupaa tai ilmoitusta. Tuleva eläinsuojan laajentaminen edellyttää ilmoituksen käsittelyä. Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 4 kohdan 5) mukaan eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 ja alle 300 lypsylehmälle, on ilmoitusvelvollinen.

Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) mukaan eläinsuoja, jonka eläinyksikkömäärä on 1180 ja lietalonaloiden katteena toimii kuorettuma, vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin on 300 metriä. Eläinsuoja, eläinsuojan laajennusosa ja ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuoja on sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle vesistöä.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 22 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ilmoituksen. Lapinlahden ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

4. ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on tullut vireille 5.7.2023.

5. ALUEEN KAAVOITUS JA YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Tilan alueella on voimassa Korpisen rantaosayleiskaava. Tilakeskuksen alueella kaavamerkintä on Maatilan talouskeskus (AM/1). Ympäristössä on loma-asuntoaluetta (RA/1) sekä maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M).

Tilakeskus sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle haja-asutusalueelle Syväripäähän, noin kymmenen kilometrin päähän Varpaisjärven taajamasta koilliseen.

Tilakeskus sijaitsee Vuoksen vesienhoitoalueella, Korpisen alueella (4.641). Lähimpään vesistöön, Atronjokeen, on matkaa uudesta rakennettavasta vasikkalasta noin 90 metriä. Laajennuksessa nuorkarjan tilaksi jäävä vanha eläinsuoja sijaitsee lähimmillään noin 80 metrin etäisyydellä Atronjoesta. Atronjoen ekologista tilaa ei ole arvioitu viimeisimmässä vesienhoidon luokitusesityksessä.

Pöylän tilan eläinsuoja tai pellot eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Tilakeskuksen

läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita tai Natura-alueita.

Uuden vasikkalarakennuksen lähin vakituinen asunto sijaitsee noin 150 metrin etäisyydellä eläinsuojasta pohjoiseen. Lähimmät vapaa-ajanasunnot sijaitsevat noin 650 metrin etäisyydellä rakennettavasta eläinsuojasta luoteeseen.

6. TOIMINNAN KUVAUS

Rastinlahden tilalla tuotetaan maitoa. Tilalla on vanha navettarakennus, joka on valmistunut 1985. Vanha navettarakennus on toiminut kaikkien eläinten eläinsuojana. Eläinsuojassa on tällä hetkellä paikat 35 lypsylehmälle, 6 hieholle, 10 vasikalle (iältään 6-12 kk) sekä 15 alle 6 kk ikäiselle vasikalle. Toimintaa on tarkoitus laajentaa. Vuonna 2024 tilalle rakennetaan uusi eläinsuoja, johon sijoitetaan kaikki lypsylehmät. Sen myötä vanha navettarakennus jää hiehojen ja vasikoiden tilaksi. Laajennuksen jälkeen Pöylän tilan eläinsuojissa on paikat kaikkiaan 85 lypsylehmälle, 40 hieholle, 20 vasikalle (iältään 6-12 kk) sekä 20 vasikalle alle 6 kk. Eläinyksikkömäärä tulee olemaan jatkossa yhteensä 1180 ey.

Tilalla ei ole jaloittelualueita. Kaikkia yli 6 kk ikäisiä eläimiä laidunnetaan sääolojen salliessa 3-5 kk vuodessa. Uusi navetta tulee olemaan pelkästään lietalantajärjestelmällä. Vanha navetta on kuivikelannalla ja lietalantajärjestelmällä. Laskennallinen tarve 12 kk lietalannan varastoinnille jäte- ja sadevedet mukaan lukien on 3413,2 m³ ja kuivikelannalle 228,8 m³. Tilalla on lietesäiliötilavuutta 4480 m³ ja kuivalantalatilavuutta 240 m³. Lantalatilavuutta on siis riittävästi 12 kk varastointiin.

Lannanlevitykseen käytettävissä olevaa peltoalaa on 100,31 ha, josta omistuksessa olevaa peltoa on 16,84 ha, vuokratpeltoa 43,47 ha ja sopimuspeltoa 4 ha. Laskennallinen peltoalan tarve koko eläinmäärälle eläinpaikkojen lisäyksen jälkeen on 83,08 ha.

Talouskeskuksen vesi tulee vesijohtoverkostosta, vedenkulutus on noin 9 m³/vrk. Eläinsuojan yhteydessä olevan wc:n jätevedet johdetaan umpisäiliöön.

Kiinteistö on liittynyt järjestettyyn jätteenkuljetukseen.

Tilalla on yksi polttoainesäiliö, kooltaan 2,5 m³. Polttoaineen käyttötarkoitus on työkoneiden tankkaus. Säiliö on kaksivaippainen, ja se on sijoitettu betonipohjaiseen suoja-altaaseen. Säiliö on katoksessa. Tankkauspaikalle on valettu betonilaatta. Säiliö on varustettu lukituksella, ylitäytönestimillä ja lapon estolaitteilla. Muita öljytuotteita tilalla on enintään 60 litraa, ja niitä säilytetään konehallissa.

Tilan liikenne on normaalia maatalan toimintaan liittyvää liikennettä. Eläinten rehujen kuljetusten määrät ovat noin 6 kertaa kuukaudessa ja eläinten lannan kuljetus sekä rehunteko noin 3 kertaa vuodessa. Tilalla käy maitoauto joka toinen päivä.

Eläinsuojan toiminta on kuvattu tarkemmin ilmoituspäätöksen liitteenä olevassa ilmoituksessa.

7. VÄHIMMÄISETÄISYYDESTÄ POIKKEAMINEN

Valtioneuvoston asetuksessa ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) määrätään, että 1180 eläinyksikön eläinsuoja ilmoituksen mukaisilla lannankäsittelyratkaisuilla tulisi sijoittaa vähintään 300 metrin etäisyydelle lähimpään hajusta häiriintyvään kohteeseen nähden. Tämä etäisyysvaatimus ei Pöylä-tilalla toteudu, sillä rakennettavasta uudesta eläinsuojasta on lähimpään häiriintyvään kohteeseen, ympärivuotinen asuintalo, (Siikamäki 402-415-3-71) matkaa vain noin 150 metriä. Hieman alle 300 metrin etäisyydellä sijaitsee myös muu maatalousrakennus (tilalla Sompsa 402-426-17-3). Tämä maatalousrakennus on ilmoituksen tekijän omassa vuokratyössä.

Toiminnanharjoittaja hakee poikkeamista vähimmäisetäisyysvaatimuksesta. Ilmoituksen tekijä perustelee vähimmäisetäisyydestä poikkeamista sillä, että kiinteistön muoto on ongelmallinen navetan sijoittamiseen. Kiinteistö on pitkänmallinen ja sen toinen reuna rajautuu Atronjokeen. Joen rannalla on lisäksi myös toisella reunalla asuttuja kiinteistöjä. Uusi eläinsuoja lietesäiliöineen on tarkoitus sijoittaa jo olemassa olevan eläinsuojan yhteyteen (160m häiriintyvistä kiinteistöistä), mikä keskittää hajuhaittoja. Rakennettava lietesäiliö tulee luonnollisella kuorettumalla, ja säiliötä täytetään alhaalta

hajuhaittojen minimoimiseksi. Uudessa eläinsuojassa on painovoimainen ilmanvaihto.

Lähin häiriintyvä kohde on vakituinen asuinkiinteistö, jonka etäisyys laajennusosasta on noin 150 metriä. Seuraavat häiriintyvät kohteet sijaitsevat yli 500 metrin etäisyydellä rakennettavasta uudesta eläinsuojasta ja lietesäiliöstä. Häiriintyvä kohde sijoittuu laajennettavan eläinsuojan pohjoispuolelle. Uuden rakennettavan eläinsuojan ja häiriintyvän kohteen väliin jää metsäkaistale, mikä osaltaan estää hajun kulkeutumista tilakeskuksesta lähimpään naapuriin. Lisäksi lannan pumppaus lietesäiliöön tehdään alhaalta päin. Maatila sijaitsee kahden vesistön välissä, ja pääsääntöisesti tuuli kulkee vesistöjen suuntaisesti (luode-kaakko), jolloin haju ei leviä lähimmälle häiriintyvälle kohteelle

8. ILMOITUKSEN KÄSITTELY

8.1 Kuulutus

Ilmoitus on annettu tiedoksi kuuluttamalla Lapinlahden kunnan verkkosivuilla 20.7.-21.8.2023. Myös hakemusasiakirjat olivat edellä mainittuna aikana nähtävillä Lapinlahden kunnan verkkosivuilla. Kuulutuksesta on lisäksi annettu tieto erikseen niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee (eläinsuojan vaikutusalue 600 metriä).

8.2 Lausunnot

Ilmoituksesta pyydettiin lausunto ympäristönsuojelulain 42 § kohdan 2) mukaisesti sijaintikunnan terveydensuojeluviranomaiselta sekä Pohjois-Savon ELY-keskukselta.

Pohjois-Savon ELY-keskus 21.8.2023

Pohjois-Savon ELY-keskus pitää eläinsuojan sijoittelua mahdollisena, asemapiirroksen mukaiselle sijoittelulle. Sijoittelu on ELY-keskuksen mukaan mahdollista, sillä virtavesistö vähentää hajun leviämistä häiriintyvään kohteeseen.

ELY-keskus toteaa, että hanke sisältyy kulttuurimaisemallisesti arvokkaalle alueelle ja näin olleen kaavamääräyksen mukaan, rakennukset tulisi sijoittaa olevien rakennusten tai rakennusryhmien yhteyteen sekä reunavyöhykkeisiin. Lisäksi todetaan, että myös pelot ja niityt tulisi säilyttää avoimina.

Tämän määräyksen perusteella ELY-keskus suosittelee, että hanke sijoitettaisiin reunavyöhykkeelle eli mahdollisimman lähelle kiinteistönrajaa kuivalle maalle, km-alueen ulkopuolelle. Eläinsuojan sijoittaminen km-alueen ulkopuolelle esimerkiksi nykyisen eläinsuojan länsipuolelle mahdollistaisi myös lomarakennuspaikan paremman viihtyisyyden.

Asiakirjojen perusteella uusi lietealas sijoittuu eläinsuojan ja vesistön väliseen maastoon. ELY-keskus esittää lietealtaan vaihtoehtoista sijoittelua navetan ja kylätien väliseen maastoon. Uusi rakennettava navetta rakennusehkäisee osaltaan hajuhaitan leviämistä lähimpään häiriintyvään kohteeseen. Lietealtaan sijoittaminen vesistön äärelle aiheuttaa riskin vesistölle sekä ELY-keskuksen näkemyksen mukaan heikentää rantamaisemaa kaavamääräysten mukaisesti

Siilinjärven ympäristöterveys 9.8.2023

Ilmoituksessa kuvatusta toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, mikäli toiminnanharjoittaja huomioi toiminnan synnyttämät ajoittaiset haju- ja meluhaitat, huolehtii haittaeläinten torjunnasta sekä ehkäisee toiminnassaan kemikaalien, jätteiden ja lannan haitalliset vaikutukset vesistöjen käyttökelpoisuuteen ja mahdollisiin talousvesikaivojen ja lähteiden vedenlaatuun.

Toimijan tulee tietää toiminnan vaikutusalueella sijaitsevat talousvesikaivot ja lähteet. Toiminta ei saa aiheuttaa vaaraa talousvesikaivojen ja lähteiden vedenlaadulle.

Toiminnan vaikutuspiirissä mahdollisesti olevien talousvesikaivojen ja lähteiden veden laatua turvaamiseksi muistutetaan, että peltojen ja laidunten läheisyydessä mahdollisesti olevien

talousvesikaivojen ympärille tulee jättää riittävä suojavyöhyke, jolla ei levitetä lantaa eikä laidunneta. Riittävästä suojavyöhykkeistä tulee huolehtia myös kasvinsuojeluaineita käytettäessä.

Peltojen lannoitus, lannan levitys ja eläinten laiduntaminen rantojen lähellä ei saa aiheuttaa vesistöihin sellaisia valumia, jotka voivat osaltaan huonontaa vesistöjen vedenlaatua uima- ja käyttövetenä. Rannan ja pellon väliin suositellaan jätettävän kasvipeitteinen suojavyöhyke, jolla ei levitetä lantaa tai lannoitteita eikä laidunneta.

Lannan levityksestä johtuvien ilmapäästöjen ja hajuhaittojen minimoimiseksi levityksen jälkeinen maan muokkaaminen tulee tehdä viivytyksettä.

Lannanlevityksestä ei todennäköisesti aiheudu päiväaikaan meluhaittaa alueella. Sen sijaan yöaikaan tapahtuvaa lannanlevitystä tulisi pyrkiä välttämään asuinrakennusten läheisyydessä yöaikaisen levon turvaamiseksi.

Lannan tai orgaanisten lannoitevalmisteiden nesteitä ei saa päästä ympäristöön siirron, käsittelyn ja varastointilojen tyhjennyksen aikana. Kuormaaminen on tehtävä tiivispohjaisella alustalla. Lannan kuljetuksessa on myös huolehdittava, ettei kuljetuskalusto likaa yleisiä tieosuuksia.

Vuotojen ym. ehkäisemiseksi eläinsuojan, lantavarastojen ja polttoainetarastojen rakenteet on pidettävä kunnossa. Niiden rakenteet tulee säännöllisesti tarkastaa, huoltaa ja korjata. Polttoaine- ja öljytuotteiden vuotoja varten tulee varata imeytysainetta.

Polttoainesäiliöt suositellaan varustettavan ylitäytönestimillä ja vuodonilmaisimilla.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava haittaeläintorjunnasta, jottei toiminta lisää alueen haittaeläinkantaa. Haittaeläinten pääsy ravinnonlähteisiin ja pesiminen rakenteissa tulee estää. Lintujen ja muiden haittaeläinten pääsyä navettaan tulee ehkäistä muun muassa salmonellariskin vuoksi.

Hakemuksen mukaan kuolleet eläimet toimitetaan Honkajoki Oy:lle. Mikäli kuitenkin kuolleena syntyneen tuotantoeläimen raato halutaan haudata Honkajoelle toimittamisen sijaan, hautaamisessa tulee noudattaa aina kulloinkin voimassa olevia Ruokaviraston ohjeita.

Terveysturvallisuusviranomaisen ei näe estettä vähimmäisetäisyydestä poikkeamiselle, mikäli toimitaan ilmoituksessa esitetyn toimintatavan mukaisesti ja yllä mainittua ohjeistusta noudatetaan

8.3 Muistutukset ja mielipiteet

Ilmoituksen johdosta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

8.4 Vastine

Luvanhakijan vastine Pohjois-Savon Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoon 29.8.2023

Eläinsuojan ilmoitusmenettelyssä esitetty paikka eläinsuojalle on tarkkaan harkittu niin että se sijoittuu kiinteistön rajalle olemassa olevien kotieläintuotantorakennusten jatkeeksi. Sijoituspaikan etuna on se että eläinten siirtomatka vanhasta rakennuksesta uuteen on lyhyt. Lisäksi sijoituspaikassa on huomioitu pakolliset eläinten ulkoiluttamis- ja eläinsuojan laajentamismahdollisuus. Liertesäiliö on suunniteltu uuden eläinsuojan ja vesistön väliin, jotta liete saataisiin kulkemaan luonnollisena valumana säiliön alaosaan.

ELY-keskus esittää lausunnossaan uuden eläinsuojan sijoittamista nykyisen eläinsuojan länsipuolelle. Kyseisellä paikalla matka kiinteistön rajasta vesistöön on noin 85 metriä ja pahimpien tulvien aikana noin 70 metriä, jolloin riittävä 50 metrin etäisyys ei toteudu. Liertesäiliö tulisi tässä ratkaisussa sijoittaa uuden eläinsuojan jatkeeksi, jolloin menetettäisiin laajentamismahdollisuus ja eläinten ulkoiluttaminen olisi vaikeampaa toteuttaa. Lisäksi eläinsuojan vaikutusalue ulottuisi tässä ratkaisussa koskettamaan

useita uusia kiinteistöjä, joilla on asuin- ja vapaa-ajanrakennuksia.

Toisena vaihtoehtona ELY-keskus esittää lietesäiliön vaihtoehtoista sijoittamista uuden eläinsuojan ja kylätien väliseen maastoon. Tässä vaihtoehdossa maaston muodon vuoksi liete jouduttaisiin pumppaamaan eläinsuojasta lietesäiliöön, mikä aiheuttaa jatkuvaa hajuhaittaa lähimpään häiriintyvään kohteeseen ja omalle kiinteistölle.

Kiinteistölle osoitettua loma-asunnon rakennuspaikkaa ei ole rakennettu eikä tulla rakentamaan nykyisen eläinsuojien itäpuolelle.

9 YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Santeri Rissasen jättämä ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukainen ilmoitus eläinsuojan toiminnasta Lapinlahden kunnan Kärsämäen kylässä tilalla Pöylä 402-426-3-23 hyväksytään.

Tilalle myönnetään poikkeaminen vähimmäisetäisyydestä lähimpiin häiriintyviin kohteisiin ilmoituksessa esitetyn asemapiirustuksen mukaisesti.

Päätöksen saajan on noudatettava toiminnassaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sitovasti esittämiään tietoja ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä.

MÄÄRÄYKSET

9.1. Eläinsuojiin saa sijoittaa kerrallaan enintään 1180 eläinyksikköä vastaavan eläinmäärän (85 lypsylehmää, 40 hiehoa, 20 vasikkaa (iältään 6-12 kk) sekä 20 vasikkaa alle 6 kk). Eläinpaikkojen ikäjakaumaa voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät keskimäärin ylitä edellä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

Perustelut: Ilmoitus on hyväksytty eläinsuojan enimmäispaikkaluvun mukaisesti. Eläinten ikäjakaumakohtaiset määrät saattavat vaihdella kulloisenkin tuotantotilanteen mukaisesti sekä eläinaineksen uusimisen yhteydessä. Toimintaa tulee kuitenkin harjoittaa päätöksen perusteena olevien eläinten yhteenlasketun eläinyksikkömäärän puitteissa siten, että tuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä yllä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa tai muita ympäristövaikutuksia. (YSL 52 §)

9.2. Lantavarastojen tulee riittää 12 kuukauden liete- ja kuivalannan määrän varastointiin. Ilmoitetulla eläinjakaumalla tämä tarkoittaa lietalannan varastoinnille jäte- ja sadevedet mukaan lukien vähintään 3413,2 m³ ja kuivikelannalle vähintään 228,8 m³

Perustelut: Lannan varastointitilavuuksien tulee vastata 12 kuukauden laskennallista varastointitilavuutta. Varastotilavuudessa otetaan huomioon eläinsuojan pesuvedet ja avoimiin lantaloihin kertyvät sadevedet. Ilmoittajan käytössä on laskennallisesti riittävästi varastointitilavuutta 12 kk:n ajaksi. (YSL 7-8, 16-17, 52 §, VNA 1250/2014 5 §)

9.3. Eläinsuojien rakenteet sekä lantavarastojen rakenteet tulee ylläpitää vesitiiviinä siten, etteivät lanta ja muut siellä muodostuvat nesteet pääse valumaan vesistöön tai muualle ympäristöön. Rakenteet on pidettävä kunnossa ja tarkastettava vuosittain. Lantalat on tyhjennettävä ja niiden kunto on tarkastettava vuosittain. Rakenteiden ja laitteiden on oltava sellaisia, ettei lantalan tyhjennyksen ja lannan siirtojen ja kuljetuksen aikana pääse tapahtumaan vuotoja. Mahdolliset vuodot on siistittävä.

Tilan lantavarastojen edustoilla on oltava kovapohjaiset kuormausalustat. Kuivalantala tulee olla varustettu ajoluiskalla ja sen ulkopuolella olevalla tiivispohjaisella kuormauslaatalla. Kuivalantala tulee peittää siten, että sadevesien pääsy varastointitilaan estyy. Myös lumen sekä sade- ja sulamisveden valuminen katolta lantalaan tulee estää.

Perustelut: Tiiviit rakenteet ja varastojen tyhjennys asianmukaisin laittein estävät lannan ja jätevesien pääsyä maaperään ja pohjaveteen sekä valumista aiheutuvia ympäristöhaittoja. Vuosittaisilla tarkastuksilla varmistetaan rakenteiden kunto ja mahdolliset vauriot havaitaan ja korjataan

mahdollisimman nopeasti. Nitraattiasetuksen 7 §:n 5 momentin mukaan lannan kuormausalustan tulee olla kovapohjainen. (YSL 7-8, 16-17, 52 §, NaapL 17-18 §, Jätel 13 §, VNA 1250/2014 5, 7 §)

9.4. Lanta on hyödynnettävä suunnitelmallisesti. Lannan levitykseen tulee olla riittävästi peltopinta-alaa, joka lasketaan eläinsuojan todellisen eläinmäärän perusteella. Ilmoituksen mukaisella maksimieläinmäärällä 1180 ey peltoa tulee olla noin 83,08 ha. Lannan hyödyntämiseen muulla tavoin on oltava asianmukaiset kirjalliset sopimukset.

Lannoitus on kielletty viisi metriä lähempänä vesistöä. Seuraavan viiden metrin vyöhykkeellä vesistöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevytyksellä on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä. Peltolohkon osilla, joiden kaltevuus on vähintään 15 prosenttia, lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levitys on aina kielletty. Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30-100 m levyinen suojavyöhyke käsittlemättä kotieläinten lannalla.

Perustelut: Lannan levitykseen soveltuva peltopinta-ala lasketaan Valtioneuvoston asetuksen 138/2019 liitteen 2 mukaisesti. Ilmoittajalla on käytettävissä riittävästi peltohehtaareja lannan levitykseen ensimmäisen vaiheen laajennukseen. Peltoa tulee olla noin 220 ha siinä vaiheessa, kun eläinmäärä on maksimissaan.

Valtioneuvoston antaman asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) mukaan lannoitus on kielletty viisi metriä lähempänä vesistöä ja seuraavan viiden metrin vyöhykkeellä se on sallittua vain, mikäli pelto muokataan vuorokauden kuluessa levityksestä. Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille jätetään maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30-100 metrin levyinen suojavyöhyke käsittlemättä kotieläinten lannalla. (YSL 6-8, 14-17, 52, 58 §, NaapL 17-18 §, Jätel 13 §, VNA 1250/2014 10 §)

9.5. Lannan käsittely- ja levitysajankohtaa eläinsuojien lähipeleillä valittaessa tulee ottaa huomioon ympäristön viihtyisyytekijät ja naapurille aiheutuva hajuhaitta. Lannan käsittelyä ja levitystä tulee pyrkiä välttämään yleisinä juhlapäivinä. Asutukseen rajoittuville tilan lähipeleille levitettävä lanta tulee mullata viipymättä.

Perustelut: Määräyksellä on huomioitu naapurin läheisyys. Lannan käsittelyn ajankohtaa valitessa on mahdollista ottaa huomioon muun muassa tuulensuunta, jolla naapureille aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää. Lähinaapurille aiheutuvan hajuhaitan vähentämiseksi lanta lähipeleillä tulee mullata välittömästi. Ilmoituksen mukaan lanta levitetään multaamalla, mikä vastaa määräyksen vaatimusta. (YSL 6-8, 14-17, 52 §, NaapL 17-18 §, VNA 1250/2014 10 §)

9.6. Kemikaalien, rehujen ja jätteiden (lanta ja pilaantunut rehu mukaan lukien) varastoinnista ja käsittelystä ei saa aiheutua terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pohja- tai pintavesien pilaantumisvaaraa eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on varastoitava tiivispohjaisessa varastossa, josta mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen.

Kuolleet eläimet on varastoitava ennen poiskuljetusta tiivispohjaisella alustalla siten, että varastoinnista ei aiheudu valumia ympäristöön eikä karpäs- tai hajuhaittaa. Jos kuolleita eläimiä varastoidaan vähintään kolme vuorokautta, tulee varastointiin käytetyn tilan olla jäädytetty tai sen lämpötilan on muutoin oltava riittävän matala, jotta raadot säilyvät pilaantumattomina.

Perustelut: Määräyksellä estetään maaperän ja pinta- ja pohjavesien pilaantumista. Kemikaalien, kuten torjunta- ja pesuaineiden varastoinnissa ja käytössä tulee ottaa huomioon kunkin valmisteen käyttöturvallisuusohjeissa annetut määräykset. Eläinjätteiden varastoinnista ei saa aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa eikä terveyshaittaa. (YSL 16-17, 52 §, Jätel 12-13, 72 §, NaapL 17 §, VNA 1250/2014 7 §, VNA 138/2019 7 - 8 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset)

9.7. Polttoainesäiliöt tulee olla sijoitettuna tiivispohjaiselle alustalle ja joko suoja-altaaseen tai kaksivaippasäiliönä. Koneiden tankkauspaikka tulee tiivistää siten, että mahdolliset säiliön vuodot ja

tankkauksen yhteydessä syntyvät roiskeet on mahdollista kerätä talteen. Polttonestesäiliöt tulee olla varustettuna laponestolla, tyyppikilvellä, lukituksella sekä ylitäytönestolla. Polttonestesäiliöiden kunto on tarkastettava riittävän usein ja tarvittaessa säiliöt on huollettava. Säiliöiden läheisyydessä tulee olla riittävästi imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Mahdollisessa vahinkotilanteessa maahan päässyt öljy on kerättävä välittömästi talteen.

Perustelut: Polttonestesäiliöiden ja -varastojen tulee soveltua käyttötarkoitukseensa. Tiivis pohjainen alusta mahdollistaa vuotojen nopean havaitsemisen ja vuotojen poistamisen riittävän ajoissa ennen kuin polttoaine pääsee maaperään. Polttonestesäiliöiden varustus pienentää säiliön täyttämisen tai tankkaamisen yhteydessä syntyvää öljyvuotoriskiä. Tilalla on yhteensä 2,5 m³ säiliötilavuutta polttoaineiden varastointiin. Säiliöissä tulee olla tyyppikilpi, lukitus, laponestolaitteisto ja ylitäytönestolaitteisto. (YSL 15-17, 52 §)

9.8. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Hyötykäyttöön kelpaavat jätteet on lajiteltava ja toimitettava niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin. Hyötykäyttöön kelpaamaton jäte on toimitettava jätekeskukselle, jolla on ympäristölupa jätteen käsittelyyn. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai niihin ei saa sekoittaa muuta jätettä tai ainetta siten, että siitä voi aiheutua haittaa terveydelle, ympäristölle tai öljyjätehuollon järjestämiselle. Vaaralliset jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa vaarallisen jätteen käsittelyyn. Jätteiden käsittelyssä on noudatettava voimassa olevia Ylä-Savon jätehuoltomääräyksiä.

Perustelut: Jätteen synnyn ehkäiseminen on jätelain keskeinen tavoite, minkä takia jätteet on hyödynnettävä mahdollisuuksien mukaan. Jätteen haltijaa koskevat jätelain 8 §:n mukaiset yleiset velvollisuudet noudattaa lain etusijajärjestystä, jätelain 12 §:n mukaiset selvilläolo-velvollisuudet sekä jätelain 13 §:n mukaiset jätehuollon huolehtimisvelvollisuudet. Valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen mukaan jätteet on koottava, pakattava ja merkittävä siten, että niille voidaan järjestää asianmukainen jätehuolto. Lämmityskattilassa poltettavaksi soveltuvat jätteet (käsittelemätön ja puhdas puujäte sekä sytykkeenä pieninä määrinä esim. paperi ja pahvi) voidaan polttaa. Muiden jätteiden polttaminen on kielletty. Poltettava puu ei saa sisältää halogenoituja orgaanisia yhdisteitä tai raskasmetalleja. Näitä yhdisteitä saattaa olla puunsuoja- tai pintakäsittelyssä puussa. (YSL 52, 58 §, JäteL 6, 8, 12-13, 15-17, 72 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset)

9.9. Ilmoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitymisestä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan käyttöönottoon.

Perustelut: Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja sen takia seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. (YSL 6-8, 52 §, YSA 15 §)

9.10. Eläinsuojan ja lanta- ja virtsavarastojen rakenteiden tarkkailusta, huolloista ja korjauksista on pidettävä kirjaa, johon merkitään tarkastuksen ajankohdat, tehdyt havainnot ja tehdyt huoltotoimet.

Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä vuosittain seurantatietoja eläinsuojan toiminnasta:

- 1) eläinten määrä;
- 2) toiminnassa vuosittain muodostuva lannan kuutiometrimäärä eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- 3) lannan toimituspaikat tai vastaanottajat ja lannan toimittamisen ajankohdat eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- 4) uudet tai muuttuneet lannan levitykseen käytettävät peltoalat ja sopimukset; sekä
- 5) ympäristöluvanvaraiseen laitokseen vuosittain toimitettavien ja haudattujen kuolleiden eläinten määrä kappaleina tai tonneina ja toimitusten ajankohdat.
- 6) syntyneet jätejakeet

Seurantatiedot on kirjattava vuosittain YLVA-järjestelmään helmikuun loppuun mennessä edellisvuodelta. säilytettävä viiden vuoden ajan ja pyydettyä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tilalla tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Myös toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava.

Häiriötilanteista, jotka saattavat aiheuttaa merkittävää ympäristöhaittaa, on ilmoitettava välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelut: Määräykset tuotantoon liittyvien rakennusten ja rakenteiden tarkkailusta annetaan ympäristön pilaantumisen estämiseksi. Määräykset toiminnan seurannasta ja muutosten ilmoittamisesta ovat tarpeen toiminnan valvomiseksi. (YSL 8, 62, 94, 170 §, JäteL 12, 118-122 §, VNA 138/2019 9 §)

9.11. Toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta lopettamisesta tai toiminnan oleellisesta muuttumisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelut: Määräys on tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi. (VNA 138/2019 9 §)

10. RATKAISUN PERUSTELUT

Kun toimintaa harjoitetaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sekä tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan päätöksen määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Ympäristölautakunta katsoo, että toiminnasta ei aiheudu toiminnan laatu, päätöksen määräykset ja sijoituspaikka huomioon ottaen terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurisuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta täyttää jätelain vaatimukset.

Ilmoituksen mukainen toiminta sijoittuu alueelle, jossa karjatalouden harjoittaminen on tavanomaista ja vakiintunutta toimintaa. Kyse on olemassa olevan toiminnan laajentamisesta.

Vähimmäisetäisyys eläinsuoja-asetuksen mukaan, kun tilalla on 1180 ey ja lietelantaloissa kuorettuma, tulee olla 300 metriä. Alle 300 metrin etäisyydelle jää yksi vakituisesti asuttu kiinteistö (Siikämäki 402-415-3-71) sekä yksi muussa maatalouskäytössä oleva toiminnanharjoittajan käytössä oleva kiinteistö (tilalla Sompsa 402-426-17-3).

Eläinsuoja-asetuksen 3 §:n mukaan eläinsuojan ja lannan varastointitilan laajennus voidaan sijoittaa poiketen eläinsuoja-asetuksen 2 §:n 1–3 momentissa säädetyistä vähimmäisetäisyydestä, jos laajennusosaa ei voida sijoittaa kiinteistöllä muulle soveltuvalla vähimmäisetäisyyden täyttävälle paikalle ja vähimmäisetäisyydestä poikkeamisesta ei käytettävät hajun leviämistä vähentävät toimenpiteet ja tekniikat sekä paikalliset olosuhteet huomioiden aiheudu huomattavaa hajuhaittaa häiriintyvissä kohteissa. Ilmoituspäätöksessä on annettu määräys lannan levityksen aiheuttamien hajuhaittojen minimoimisesta eläinsuojien lähipelloilla huomioimalla mm. tuulen suunta ja levitysajankohta.

Poikkeus eläinsuojan vähimmäisetäisyyteen voidaan tässä tapauksessa myöntää, koska kyseessä on olemassa olevan eläinsuojarakennuksen laajennus. Maaston muodot, läheinen Atronjoki ja tilakeskuksen muut rakennukset rajoittavat laajennusosan sijoittamista muihin kohtiin kiinteistöllä. Eläinsuojan laajennuksen ja häiriintyvän kohteen välillä on peltoa ja joki, mikä estää hajun kulkeutumista tilakeskuksesta lähimpään naapuriin. Eläinsuojan laajennuksen sijoittamisesta em. vähimmäisetäisyyttä lähemmäksi ei ennalta arvioiden aiheudu merkittävää muutosta nykyiseen tilanteeseen verrattuna eikä toiminnasta aiheudu huomattavaa hajuhaittaa lähimpään naapuriasuinrakennukseen.

Edellytykset ilmoituksen hyväksymiselle ovat olemassa.

11. VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN JA LAUSUNTOIHIN

Lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksissä esitetyllä tavalla.

12. ILMOITUSPÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on haettava ympäristölupa tai tehtävä ympäristönsuojelulain mukainen ilmoitus. (YSL 29, 87, 115 a §)

13. ASETUSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tätä ilmoituspäätöstä ankarampia säännöksiä tai ilmoituspäätöksestä poikkeavia säännöksiä ilmoituspäätöksen voimassaolosta, on asetusta noudatettava. (YSL 70 §)

14. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta. Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (YSL 115 d ja 198 §).

15. SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014, muutos 1166/2018)
Ympäristönsuojeluasetus (YSA 713/2014, muutos 50/2019)
Jätelaki (JäteL 646/2011)
Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920)
Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019)
Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (VNa 1250/2014)

Lisäksi on otettu huomioon:

Lapinlahden kunnan ympäristönsuojelumääräykset 1.6.2012, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset (voimaantulo 1.2.2016), Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräykset ja -ohjeet: Kotieläinrakennusten ympäristönhuolto (MMM-RMO C4, 7.1.2001)

Ratkaisu on tehty vireilletuloajankohtana voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

16. KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ilmoitus on tullut vireille 5.7.2023. Eläinsuojan ilmoituksen käsittelystä peritään 1925 euroa Lapinlahden ympäristöviranomaisen taksan 2022 (Lapinlahden ympäristölautakunta 1.12.2021 § 63) mukaisesti.

Kuulutuskustannukset peritään todellisten kulujen perusteella.

17. PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ilmoituspäätös on toimitettava ilmoittajalle ja niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös toimitetaan seuraaville:

- Santeri Rissanen
- Pohjois-Savon ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat vastuualue (sähköpostilla)
- Pohjois-Savon ELY -keskus, Maaseutuelinkeinot vastuualue (sähköpostilla)
- Lapinlahden kunnanhallitus (sähköpostilla)
- Lapinlahden rakennusvalvontaviranomainen (sähköpostilla)
- Lapinlahden terveydensuojeluviranomainen/Siilinjärven ympäristöterveyslautakunta (sähköpostilla)

Tieto päätöksestä

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ilmoituspäätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat sitä erikseen pyytäneet sekä niille, joille ympäristönsuojelulain 44 §:n 1 momentin mukaan annettu ilmoituksesta erikseen tieto. Tieto päätöksestä toimitetaan seuraaville:

- Ne, joille on annettu tieto ilmoituksesta

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdessä

Ympäristölautakunta tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen kunnan verkkosivuilla: www.lapinlahti.fi.

18. PÄÄTÖKSEN ANTOPÄIVÄ, JULKAISUPÄIVÄ JA PÄÄTÖKSEN TIEDOKSISAANTIPÄIVÄ

Päätöksen antopäivä on 4.10.2023

Kuulutuksen julkaisupäivä on 5.10.2023

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta eli 12.10.2023.

19. MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaunnista sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 13.11.2023.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteeseen PL 204, 65101 VAASA. Valitusosoitus on liitteenä.

LAPINLAHDEN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Nita Tuomi
ympäristöasiantuntija

LIITTEET Valitusosoitus Vaasan hallinto-oikeudelle
Ilmoituslomake